

Краткотрайни активи на предприятието, фактори за увеличаване на обръщаемостта

Краткотрайните активи включват ценности, които се намират в постоянно обръщение при покупко-продажбите или напълно се поглъщат в процеса на производство, за да се явят в нови ценности.

Краткотрайните активи са онази част от активите на отделното предприятие, която участва еднократно в производствения процес и пренася изцяло стойността си в стойността на произвежданата продукция.

От гледна точка на участието и значението на краткотрайните активи за стопанската дейност на предприятието те могат да се разделят на две големи групи - имуществени права и имуществени ценности:

а) имуществени ценности – обхващат материалните запаси, незавършеното производство, разходи за бъдещи периоди, готова продукция и финансови средства.

б) имуществени права – включват различни вземания на предприятието

Сумата на стойностната оценка на всички краткотрайни активи на предприятието образува неговия оборотен капитал.

Структура на краткотрайните активи – съотношението между отделните елементи на краткотрайните активи, изразено в проценти, определя тяхната структура. Структурата на краткотрайните активи е динамична величина. Тя се влияе от много фактори като техника, технология, организация на производството и т.н.

Обращаемост на краткотрайните активи:

Функционирането и генерирането на приходи от материалните и финансовите корпоративни активи е свързано с тяхното свойство **“обращаемост”**. Последната се явява като най-важното условие за тяхното ефективно използване.

Обращаемостта (оборотът) на активите се разбира като процес на **постоянното им движение** при осъществяването на цялостната стопанска и нестопанска дейност на стопанската единица, съпроводено от трансформирането на тяхното състояние, форми и изменението на стойността им.

Обращаемостта на активите представлява обект на общия мениджмънт на предприятието, поради обстоятелството, че всеки техен пълен (завършен)оборот се състои от отделни **стадии** на превръщане и преминаване на активите от една в друга конкретна, съответно **производителна (доходоносна) и непроизводителна (недоходоносна) форма**. Тази метаморфоза по-ясно е изразена при оперативните реални и финансови активи на предприятието.

В процеса на обръщението на КА, по специално на реалните активи, се проявява и тяхното **амортизиране (изхабяване)**. Амортизацията на КА дава отражение върху тяхната стойност и стойността на възпроизведените ефекти

– произведени стоки, услуги или нематериални блага. Затова тя трябва също да се следи и ефикасно и ефективно да се управлява.

Коефициент на обръщаемост. (К_о)

Представява отношението на стойността на нетния размер на продажбите към средната наличност на краткотрайните активи:

$$K_o = Q_p / K_A$$

където:

Q_p- обем реализирана продукция

K_A- средна стойност на краткотрайните активи, определена последователно за месец, тримесечие или година;

Този показател отразява броя на кръгооборотите, които извършва оборотния капитал за определен период, както и обемът на приходите от продажба на единица оборотен капитал.

Под скорост на обръщение трябва да се разбира, времето през което оборотния капитал от парична форма преминава през всички фази на производствения процес и отново се превръща в пари.

Начини за ускоряване обръщаемостта на краткотрайните активи:

- Подобряване организацията на материално-технологическото снабдяване;

- своевременно ликвидиране на залежалите и свръх нормативни суровини;

- съкращаване продължителността на производствения цикъл;

- своевременно комплектоване, опаковане и екстрадиране на готовата продукция